

S U M A R

STUDIU INTRODUCTIV

Partea I

INTERESUL PENTRU FOLCLORUL ROMÂN ÎNAINTEA LUI ALECSANDRI

Cap. I.	O schiță a începiturilor	5
Cap. II.	Folcloristica română în prima jumătate a secolului al XIX-lea	16

Partea a II-a

V. ALECSANDRI ȘI POEZIA POPULARĂ

Cap. I.	Descoperirea poeziei populare	36
Cap. II.	Cu privire la „autenticitatea” colecției	44
Cap. III.	Conceptul de poezie populară la Alecsandri	63
Cap. IV.	Ecourii	77
Cap. V.	Emuli	85
	Notă asupra ediției (<i>Gheorghe Vrăbie</i>)	93
	Lămuriri cu privire la textul de bază al ediției (<i>Georgela Rădulescu-Dulgheru</i>)	95

S C A R A [ed. 1866]

POEZIA POPORALĂ

[Dedicăția] Măriei-sale doamnei Elena	105	XII	Giuma	130	
Scrisoarea măriei-sale doamnei	105	XIII	Holera	132	
CÎNTICE BĂTRÎNEȘTI		XIV	Bogatul și săracul	134	
LEGENDE – BALADE		XV	Stejarul și cornul	136	
POEZIA POPORALĂ		XVI	Călătorul	137	
I	Miorița	111	XVII	Fata de birău	138
II	Năluca	113	XVIII	Mindra din Muncel	139
III	Cucul și turturica	114	XIX	Români de pe malurile Dunărei	140
IV	Balaurul	117	XX	Muierușa din Brașeu	141
V	Erculean	119	XXI	Dolca	142
VI	Blăstemul	121	XXII	Șalga	144
VII	Inelul și năframa	122	XXIII	Mihu Copilul	146
VIII	Păunașul Codrilor	124	XXIV	Toma Alimoș	151
IX	Soarele și luna	126	XXV	Român Grue Grozovanul	154
X	Șoimul și floarea fragului	128	XXVI	Codreanul	158
XI	Brumărelul	129	XXVII	Vidra	163
		XXVIII	Serb-sărac	167	
		XXIX	Dociă	171	

XXX	Chira	173	XXV	Codrul	245
XXXI	Rada	176	XXVI	Voinicul	246
XXXII	Badiul	178	XXVII	Doina voinicească (Frunză verde șepte brazi)	246
XXXIII	Ghemîș	181	XXVIII	Alta (Frunză verde de cicoare)	247
XXXIV	Vulcan	184	XXIX	Alta (frunză verde de susai)	248
XXXV	Corbac	188	XXX	Alta (Frunză verde clocoțici)	248
XXXVI	Novac și corbul	190	XXXI	Alta (A lui Ion Petreanu)	249
XXXVII	Fata cadiului	193	XXXII	Alta (Sub poala de codru verde)	250
XXXVIII	Mogoș vornicul	195	XXXIII	Turturica	251
XXXIX	Bujor	197	XXXIV	Ciobanul	251
XL	Jianul	199	XXXV	Alba de la munte	252
XLI	Tunsul	201	XXXVI	Spune, mîndro...	252
XLII	Dragos	202	XXXVII	Buruiana de leac	253
XLIII	Movila lui Bûrcel	203	XXXVIII	Cucul (Vine cucul de trei zile)	254
XLIV	Ştefan vodă și şoimul	205	XXXIX	Altul (Unde-aud cucul cintind)	255
XLV	Cînticelle lui Ștefan vodă	206	XL	Trandafirul	255
XLVI	Bogdan	207	XLI	Mormintul	255
XLVII	Iordachi al Lupului	209	XLII	Drum la deal...	256
XLVIII	Monastirea Argeșului	213	XLIII	Floricică-n foi albastră	256
XLIX	Radu Calomfirescu	218	XLIV	Aolică, daolică	256
L	Oprîsanul	221	XLV	Fratele răzneț	257
LI	Ştefăniță vodă	224	XLVI	Bolnavul	257
LII	Constantin Brancovanul	226	XLVII	Despărțirea	257
LIII	Cînticul lui Mihai Viteazul	228	XLVIII	Sună petricica-n vale	258
LIV	Visul lui Tudor Vladimirescu	229	XLIX	Oltul	258
LV	Hora și Cloșca	230			
DOINE					
I	Doina	234	L	Doina oltenească (a Jianului)	259
II	Lunca țipă, lunca zbiară	234	LI	Alta (Mult mi-e dor și mult mi-e sete)	259
III	Uritul	234	LII	Alta (Lumea-ntreagă ocolii)	260
IV	Cînticul răzășului	235	LIII	Alta (În noaptea Sîntei-Mării)	260
V	Cînticul plugariului	235	LIV	Alta (Frunzuliță iarbă neagră)	261
VI	Cînticul călugărului	236	LIII (bis)	Olteanul	261
VII	Nevasta tilharului	236	LV	Mchedințeanul	262
VIII	Copila murind	237	LV	Catana	263
IX	Floricica	237	LVI	Dorul de țără	263
X	Prutul	238	LVII	Împărate, împărate!	264
XI	Bobii	238	LVIII	Cucul (Perit-ai fi, pui de cuci)	264
XII	Lena	239	LIX	Altul (Cîntă puiul cucului / Pe coarnele plugului)	264
XIII	Sora contrabandierului	240	LX	Altul (Cintă puiul cucului / Pe crucea molidvului)	265
XIV	Străinul	241	LXI	Dorul	265
XV	Copila	241	LXII	Fata ardeleană	266
XVI	Puica bălăioară	241	LXIII	Dusu-s-au bădița	266
XVII	Dorul	242	LXIV	Mindra Lița	267
XVIII	Dragosteile	242	LXV	Iubirile	267
XIX	Cucul	243	LXVI	Hîtrul bătrîn	268
XX	Plîngerea țării	243	LXVII	Fratele	268
XXI	Călărețul	244	LXVIII		
XXII	Fintina cu doi brazi	244			
XXIII	Ciocoiul	245			
XXIV	Corbul	245			

LXIX	Omul urit	269	XXV	Marioara	287
LXXX	Nevasta	269	XXVI	Domnica	287
LXXI	Nevasta bolnavă	270	XXVII	Nevasta care iubește	288
LXXXII	Doina haiducească (Murgule, coamă rotată)	270	XXVIII	Omule, boule	288
LXXXIII	Alta (Arză-te focul, răchită)	271	XXIX	Aoleo ! ce fuse asta ?	289
LXXXIV	Alta (Mindră mămăeă am avut)	271	XXX	Nevasta harnică	289
LXXXV	Alta (Eu, vere, te-ăș întreba)	272	XXXI	Nevasta bătută	290
LXXXVI	Haiducul rănit	272	XXXII	Răzbunarea nevestei	290
LXXXVII	Voiniciei Bucovii	273	XXXIII	Decit ruda și vecinul	291
LXXXVIII	Vrăbiuța	273	XXXIV	Dorule, odorule	291
LXXXIX	Florea Șchiopan	273	XXXV	Este bine, nu e bine	292
LXXX	Lelea vitează	274	XXXVI	Aolică, dado, fa	292
HORE			XXXVII	Zis-au badea	293
I	Illeana	278	XXXVIII	Arză-l focul de bărbat	293
II	Tița	278	XXXIX	Lelițico, draga mea	293
III	Moș bătrân	279	XL	Însura-m-ăș	294
IV	Frunză verde de alună	279	XLI	Pe sub poale de pădure	295
V	Frunză verde de piperi	279	XLII	Fa leliță rotiliță	295
VI	Frunză verde de căpsune	280	XLIII	Pentru mîndra care-mi place	295
VII	Ungureanul	280	XLIV	Trecui valea	296
VIII	Puiușorul	281	XLV	Bade Trandafir	296
IX	Rîndunica	281	XLVI	Măi bădiță, păr sucit	296
X	Ilenuța de la Peatra	281	XLVII	Poruncitu-mi-a mîndra	297
XI	Hora țigânească	282	XLVIII	Trandafir cu două flori	297
XII	Barbu	282	XLIX	Pasere galbină	297
XIII	Baba și fata	283	L	Răvaș, puică	298
XIV	Lelițele	283	SUPLEMENT		
XV	Baba și moșneagul	283	I	Magdu	301
XVI	Fugi încolo	284	II	Fratele răzleț	302
XVII	Floarea din pirlaz	284	III	Nani, nabi (Cîntice de leagăn)	303
XVIII	Busuiocul	284	IV	Lado-lado	304
XIX	Ian sui, ieleo	285	V	Uncropul	304
XX	Femeia temută	285	VI	Cînticul orbului	305
XXI	Sultana	285	VII	Plugul	305
XXII	Lelița de la munteni	286	VIII	Florile dalbe	309
XXIII	Şepte fete	286	IX	Hora Unirei	310
XXIV	Stăncuța	287	X	Hora de la Mircești	310
			XI	Surorile	311
			CÎNTICE DIN BASARABIA (I–XVI)		

COMENTARII – VARIANTE

Legende – Balade – Comentarii, variante	485
Hore – Comentarii, variante	485
Suplemente – Comentarii, variante	502
Cîntice din Basarabia, Comentarii	507

A D D E N D A

I

BALADE

55. Fata banului din Hațeg	508
56. Petrea Viteazul	509
57. Mărgerilă și Stelița	511
58. Socrul	512
59. Sub tufe de corcodel	512
60. Fata lui Petre Șoiman	513

II

D o i n e și h o r e

1. *Hora Zoitei 513
2. [Cine scoarță la fereastră]. 514
3. [Frunză verde alunică]. 514
4. [Sub poala mohorului]. 514
5. [N-are omul ce gîndi] 514
6. [Fugind, mîndro, de la tine]. 514
7. [Vai, mămucă, mama mea !]. 515
8. [Între țară și Ardeal]. 515
9. [Cine m-au făcut catană] 515
10. [Cum nu-i dorul rea jivină]. 515
11. [Tu bădită, bădișor] 516
12. [Perit-ai fi, coarbă neagră !] 516
13. [Cucul cîntă, mierla zice]. 516
14. [O, leliță, schimbă-ți portul]. 516
15. [Frunză verde și una]. 516
16. [Asta nici c-a fost vreo vară]. 517
17. [Săraca inima mea] 517
18. [Copilărie de boier] 517
19. [Vrăbiuță de pe munte]. 517
20. [Pe cel deal, pe cel colnic]. 517
21. [Frunză verde de smochină] 517
22. [Frunză verde de șovîrf]. 518
23. [Trece-un călător și cintă]. 518
24. [Nu mai pocă de ostenit]. 518
25. [Eu n-am parte de sor']. 519
26. [Leliță Săftiță] 519
27. [Dragostea ce-aveam noi, frate]. 519
28. [De dor mare prididit]. 519
29. [Mierliță, mierliță]. 520
30. [Bordeiaș, bordei, bordei]. 520
31. [Între Jii și-ntr-o Olteț]. 520
32. [Taci, bădică, nu mai spune]. 520
33. [Cintă, cuce, numai mie]. 521
34. [Hora din Transilvania]. 521
35. [Zis-au badea c-o veni]. 521
36. [Lelițico, schimbă-ți portul]. 521
37. [Trec în vale, mor de sete]. 521
38. [Măi bădită, păr sucit]. 522
39. [Ian sui leleo-n cel păr dulce]. 522
40. [Pe sub poală de pădure]. 522
41. [Cit ii țara ungurească] 522

*) S-a dat numele poeziei după primul vers

42. [Lelițico, lelișoară] 522
43. [Hore din Bucovina]. 522
44. [Auzi lele și drăguță]. 522
45. [Mersai seara pe uliță]. 523
46. [La izvor la tulipiniță]. 523
47. [Frunză verde rug de mure]. 523
48. [Cit ii omul de bătrîn]. 523
49. [Haide, leleco, mă petreci]. 523

III

Strigături

1. [Ce folos că ești frumoasă]. 524
2. [Stringeți, lele, buzele]. 524
3. [Dragă mi-e leliță naltă]. 524
4. [Tăsmăluță de la git]. 524
5. [Frunză verde nucă seacă]. 524
6. Cînd mă uit la dumneata]. 524
7. [Mult mă mir de unele]. 525
8. [Poruncită-mi-a mîndra]. 525
9. [Trec în vale, mori de sete]. 525
10. [Leleo, cu trei roze-n cap]. 525
11. [Dragu-mi ești și te-aș lua]. 525
12. [Merge nora la fintină]. 525

IV

Literatura română

- Cîntece de lume 527
1. [Să n-apuc să viețuiesc]. 527
2. [Cine are piept să poarte]. 527
3. [Haină imi ești la toate]. 527
4. [Înger cu părul gălbăn]. 527
5. [Zori de pină se revarsă]. 528
6. [Ochișori de plins topiți]. 528
7. [Ah ! ochișori muri]. 528
8. [Ah ! Ce zi pre trista]. 528
9. [De-ai ști puică cit imi pasă]. 529
10. [Ziua-n care a ta față]. 529
11. [Ah ! noroc și tu amor]. 529
12. [Tinerețea mi se trece]. 530
13. [Dealuri, munți răspundeți voi]. 530
14. [Ah ! moarte numai la tine]. 530
15. [Ah ! ochișori vii]. 530
16. [Ziua care ochii mei]. 530

B I B L I O G R A F I E

- Colecții și periodice utilizate la stabilirea
variantelor 531*
Variante traduse și publicate 532